

Juridiska fakultetsstyrelsen
Universitetslektor Torvald Larsson
Professor Henrik Wenander

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till JU.L6@regeringskansliet.se

Remiss: En dröjsmålstalan i dataskyddslagen och brottsdatalagen

Ju2024/00708

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som har anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande. Yttrandet har utarbetats av universitetslektor Torvald Larsson och professor Henrik Wenander.

I promemorian föreslås att det i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och brottsdatalagen (2018:1177) tas in bestämmelser om dröjsmålstalan vid tillsynsmyndighetens dröjsmål eller passivitet. En bakgrund till förslagen är enligt promemorian att Europeiska kommissionen i ett överträdelseärende mot Sverige har fört fram att Sverige saknar ett effektivt rättsmedel inför domstol i enlighet med artikel 78.2 i dataskyddsförordningen och artikel 53.2 i dataskyddsdirektivet.

Fakultetsstyrelsen gör ingen annan bedömning än den som görs i promemorian i fråga om behovet av att införa ett nytt rättsmedel mot dröjsmål och passivitet i handläggningen av klagomål hos tillsynsmyndigheten. I promemorian anförs att ett sådant rättsmedel bör införas för att Sverige fullt ut ska kunna uppfylla sina unionsrättsliga åtaganden. När det gäller den föreslagna regleringens utformning, vill fakultetsstyrelsen emellertid göra följande anmärkning.

Av förslagen till 7 kap. 3 a § dataskyddslagen respektive 7 kap. 3 a § brottsdatalagen framgår att tillsynsmyndighetens beslut att avslå en begäran ska gå att överklaga till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller i fråga om en begäran som anses ha avslagits till följd av passivitet från tillsynsmyndighetens sida. När det gäller resultatet av en sådan domstolsprövning föreskrivs i förslaget till 7 kap. 6 § dataskyddslagen respektive 7 kap. 5 § brottsdatalagen att om domstolen bifaller ett överklagande, ska den förelägga tillsynsmyndigheten att snarast lämna den registrerade besked i frågan om huruvida tillsyn kommer att inledas. Av den föreslagna författningstexten framgår emellertid inte på vilka grunder domstolen ska pröva överklagandet, alltså när domstolen ska meddela bifall.

I författningskommentaren till förslaget till 7 kap. 6 § dataskyddslagen framhålls att domstolens prövning ska vara begränsad till om frågan om tillsyn ska inledas är tillräckligt klarlagd för att det ska vara möjligt att ta ställning till om tillsynsmyndigheten haft tillräckligt underlag för att ta ställning i den frågan. Vid bedömningen av om skälen för fördröjningen är godtagbara kan domstolen bl.a.

behöva pröva om ärendet har handlats med den skyndsamhet som varit påkallad och om eventuella avbrott i handläggningen kan accepteras. I avsnitt 8.2.2 i promemorian (s. 32) anges att domstolen bör pröva enbart om de av tillsynsmyndigheten redovisade skälen för fördröjningen är hållbara. Fakultetsstyrelsen anser att det så långt det är möjligt bör framgå av författningstexten vilka som är ramarna för domstolarnas prövning. Fakultetsstyrelsen anser därför att det finns anledning att i författningstexten förtydliga att domstolsprövningen ska begränsas på det sätt som anges i promemorian.

Enligt delegation

Torvald Larsson

Henrik Wenander